

Nie widzą, nie słyszą – a goszczą w teatrze

Data publikacji: 19.01.2020 11:00

Sztuka nie zna granic, a dla Teatru Polskiego w Bielsku-Białej z pewnością tą granicą nie są niedosłuch czy brak sprawnego wzroku. To tu odbywają się spektakle specjalnie dla osób niesłyszących czy niewidomych. Korzystają z nich również mieszkańcy naszego regionu.

Już od 2013 roku Teatr Polski jest organizatorem specjalnego projektu "Spektakle bez barier", w ramach którego udostępnia swoje spektakle i inne wydarzenia m.in. warsztaty, oprowadzania, wystawy, spotkania z artystami osobom z dysfunkcjami wzroku i słuchu. W 2019 roku Teatr Polski realizował „Spektakle bez barier” od lutego do grudnia. Projekt dofinansowany został ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Przedstawienia z audiodeskrypcją oraz tłumaczone na język migowy ponadto spotkania z twórcami, wystawy czy warsztaty były okazją by nie tylko okazjonalnie wybrać się do teatru, ale związać się bliżej nie tylko z tym miejscem, ale również sztuką. W sumie z projektu skorzystało 1100 osób również ze Śląska Cieszyńskiego – Skoczowa i Cieszyna.

Goście Teatru Polskiego mogli zobaczyć takie tytuły, jak: "Singielka2, czyli Matka Polka", "Pomoc domowa", "Wesele", "Gałązka rozmarynu". Po raz pierwszy zaangażowały się również inne instytucje kultury - Muzeum Górnośląskie w Bytomiu, Galerię Bielską BWA, Książnicę Beskidzką - Oddział Integracyjny w Bielsku-Białej.

Głównym trzonem działań był spektakl „Wesele” oraz jego twórca Stanisław Wyspiański. To jego twórczość i życiorys przybliżony został niewidomym i niesłyszącym gościom teatru. Muzeum Górnośląskie w Bytomiu udostępniło na potrzeby warsztatów tyflografię i kopię obrazu "Portret Wandy Siemaszkowej w stroju scenicznym Panny Młodej z Wesela", autorstwa Stanisława Wyspiańskiego, jak również ciekawe eksponaty z Działu Etnografii. Ponadto uczestnicy warsztatów mieli okazję poświęcić więcej uwagi samemu tekstowi dramatu, podczas warsztatów prowadzonych przez aktora Teatru Polskiego Michała Czadernę, zorganizowanych wspólnie z Książnicą Beskidzką - Filią Integracyjną w Bielsku-Białej. Kulminacyjnym momentem był udział w sztuce z audiodeskrypcją i tłumaczeniem na język migowy „Wesela” właśnie.

Ponadto można było zobaczyć Blind Touch - pierwszy na świecie aparat fotograficzny dla niewidomych, który stworzony został w Bielsku-Białej przez Sylwii i Piotra Cybulskich, a uczestników oprowadzono z dotykowym poznawaniem po teatralnej wystawie "Kreacja" Igi Sylwestrzak. Odbyło się również spotkania z bielskim historykiem Jackiem Kachlem, który przedstawił ciekawe i mało znane fakty historyczne nawiązujące do tematyki spektaklu pt. "Gałązka rozmarynu". Goście zawitali także na wystawę „Etno” Beaty Bojdy.

Przedmiotem specjalnych zajęć był także unikatowy zabytek techniki teatralnej - malowana kurtyna Francesco Angelo Rottonary, datowana na 1890 rok. Opowiadała o nim autorka monografii tego zabytku - Justyna Łabędź. Dla osób niewidomych stworzono także trójwymiarową kopię postaci nimf namalowanych na kurtynie, przeznaczoną do poznawania dotykowego. Wszystko uzupełniła specjalna inscenizacja, która dzięki muzyce, tańcowi, a nawet zapachom sprawiła, że uczestnicy poczuć niezwykle klimat sielankowej sceny przedstawionej przez malarza na XIX-wiecznej kurtynie.

Z okazji 130-lecia Teatru Polskiego w ramach projektu powstały trójwymiarowe makiety: Teatru Polskiego, gmachu Małej Sceny oraz model widowni teatru. A strona internetowa instytucji została dostosowana dla potrzeb osób niewidomych czy niesłyszących. Można pobrać tam pliki audio z opisami poszczególnych spektakli z repertuaru teatru czytane przez lektorów, a dla osób niesłyszących opisy przedstawień przetłumaczone zostały na język migowy i umieszczone przy każdym tytule w specjalnych filmikach. Jak zapewnia teatr kolejne opisy dla osób niewidomych oraz tłumaczenia dla osób niesłyszących będą sukcesywnie dodawane na stronę. Dzięki realizacji projektu Teatr Polski zyskał 250 stałych widzów, którzy regularnie uczestniczą w specjalnie przygotowanych spektaklach.

Działalność Teatru Polskiego na rzecz osób niepełnosprawnych została dostrzeżona i nagrodzona już dwukrotnie - cykl "Spektakle bez barier" otrzymał Nagrodę Specjalną w kategorii usługa w prestiżowym konkursie "Śląska Rzecz", natomiast Oddział Śląski Polskiego Związku Niewidomych przyznał odznakę "PRZYJACIEL NIEWIDOMYCH" Teatrowi Polskiemu, reprezentowanemu przez Witolda Mazurkiewicza - Dyrektora Naczelnego i Artystycznego, organizatora projektu "Spektakle bez barier" oraz koordynatorce projektu Joannie Feikisz.

Krótkie podsumowanie projektu dostępne jest w poniższym filmiku, który warto zobaczyć!

redka